

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.-kr.
 Fél évre 5 „
 Negyed évre 2 „ 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közzétételre: Nagy-hatvan-utca, 1504. szám, Dusóczy-ház, — a szerkesztőségbe bérmentre küldendő.

Előfizetési helyben:
 TELEGDÉI K. LAJOS és ifj. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvtárában a postahivatalok nyomdájában s a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyból kezdve a többesből hirdetések ártá az az a legolcsóbb árértékűnek foglaltól kezdve minden külön bejelentésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságok ára 50 krajcár.

„Nyitár”-ban megjelölt költségek minden hirdetésre és kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvtárában, valamint SZICHER M. H. könyv. ártádjában is. Név nélkül vagy bérmentesen beküldött levelek nem vételnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Élet és iskola.

Az új tanév beálltával alkalmi dolog azt az igen régóta hángsúlyozott követelményt újabb eszébe juttatni a tanároknak és tanítók-nak, hogy ne neveljék a kezükre bízott gyermekeket az ábrándok és elérhetetlen eszmények legközelebb, hanem az élet komoly kivánalmait megfelelőleg.

Korunk amúgy is igen komoly s nagyon hamar megköveteli a fiatal embertől, hogy a kenyérkeresők közé sorakozzék. Nagyon is szükséges tehát, hogy idejében megismerje az életet, mert csak akkor lesz annyi ezernyi családotól megkímélve, a melyek különben várnak rá.

Iskoláink, fájdalom! nem felelnek meg azoknak a követelményeknek, melyeket irányukban rendesen lehetne támasztani. Teljesen hiányzik belőlük az öntudatos elvszerinti fejlesztés és tervezettség, mely nélkül józan nevelés nem képzelhető.

Az elemi iskoláktól kezdve föl az egyetemi szakoktatás csúcspontjára, az egész épület idegen anyagokból van lazán összerakva, a szerint a mint „nagy tudomány” közoktatási miniszterünk Németországban vagy Angliában egy-egy darabot talált az ottani intézményekből, azokat hazahozta, minden rendszer nélkül beleilleszté a laza épületbe s az ott diszlik vagy disztelenkedik, de hasznát nem hajt. S miután „nagy tudomány” miniszterünk minden évben kijár a külföldre, tehát minden évben kaptak tanintézetek valami cifra haszonlatanságot, mely a valódi tanulmányoktól az időt rabolja el, de miben a „nagy tudomány” urnak kedve telik.

Valóban megéss a szíve az embernek a szerencsétlen tanulók, kik egész áldott nap az iskola tantermeiben összeszúfolva, görbe háttal, rövidlátó szemekkel fáják a sok haszonlatlan czafrangót, melyből az életben majdnem mitsem használhatnak. Az iskolából hazamenve pedig órák hosszáig görnyednek íróasztalaik mellett, dolgozva másnapra késő éjszakáig. A végeredmény pedig az a tömörkedt elcsúsztatott nyomorok tanuló, kiket később az iskola végzetével küldhetnek nagy költséggel Görbersdorfb, Grafenbergbe, — ha nem a sírba.

Mi mindent nem tömnek a fejébe a szerencsétlen gyermeknek évről-évre; — egyik évben a mit tanult, a másodikban már rég elfelejtette. Újabbban a leánynevelés a kisméretű áldozat, s jaj a következő nemzedéknek! Az egyedüli szerencse az, hogy a lányok hivatala a — férjhezmenés, erre pedig semmi iskolai vizsgák nem kellene, hanem csak személyes előnyök s újabban főleg — hozomány. De a szegény fiúk, kiknek 15—20 vizsgán át kell esniük, mielőtt bárminemű, még oly keserves kenyérhez is juthatnak, azok ki vannak szolgáztatva egy röpke időre szeszélyeinek, melyek Magyarországra nézve nagy csapást képeznek.

Egyedüli ellensúlyozása ennek a tanárok hatalmában van. — Neveljék gyakorlatiasan a gyermekeket. A kifizető „tananyag” holttest, annak csak a magyarázat adja az életet. S e magyarázatban a gyermek szíve és értelme a tanár pártján áll, ha le bírja bilincselni azt. Főleg pedig világosítsa fel a felől a gyermekeket, hogy azok a közelletben használt nagy szavak, mint „polgári szabadság”, „törvény előtti egyenlőség”, „jog” stb, csupán a jobb jövő jelszavai, melyek felé a mai kor is törekedik ugyan, — de a melyeket még el nem ért.

Ne ringassák növénydeikeiket tévhitben, mert a legelső összejövetelükben az élet rideg valóságával elvesztik ezek lelkük egyensúlyát s menekülni vágnak a rutnak talált életől. Innen az ifjú öngyilkosok roppant nagy száma nálunk. — Ellenben, ha szeliden felvilágosítja őket a felől, hogy az életben főleg, midőn már maguknak kell kenyerüket megkeresniök, sok megaláztatásra lehetnek készen, hogy mint Arany mondja: „a butáknak sorsa földi éden”, hogy ezer fényes tehetség elzúlik, mielőtt egy partra ér, hogy az erőszak uralkodik és a jog sírva türi uralmát, hogy amint a múlt hó 18-án Rudolf trónörökös mondá, a katonaság „a legelső és legelőkelőbb osztálya” az államnak, s hogy e „legelső osztály” a „császártól dolgozik”, hogy a kiknek e hangzatos frázisok uton-utfélen szájkukban lógnak, voltaképen az önkény szolgái. — ha mindezek felől felvilágosítják növénydeikeiket az oktatók és nevelők: igen sok szerencsétlenségnek veszik elejét, mert a lelkesmeretükre bízott gyermekeket a mai élet számára nevelik.

A világ halad, de e haladás nem kívánja meg, hogy annyi tört szív képezze az utat haladására.

Belföldi hírek. A főváros törvényhatósági bizottsága szept. 14-én tartja a szűn idők után első közgyűlést. — A belügy-

miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a községek ezentúl felelősek lesznek a háromszögmerési jegyek elpusztításáért; a vidéki lakosság eddig nagyon pusztította az ilyen mérnöki jeleket, s a helyi hatóságok nem törődtek vele — Kosztics Lázár montenegrói államtitkár, a tölök kivándorolt szerb költő, jelenleg Zomborban időzik. — A közoktatásiügyi miniszter újabban hét görög keleti román lelkésznek 50—80 frtot, a galaci görög keleti román hitközségnek pedig 100 frtot engedélyezett államségélykép. — A szervitarendiek magyar és ausztriai tartományfőnökévé újra Wolfinger Farkas atyát választották meg. — A belügyminiszter jóváhagyta a főváros ama határozatát, melyvel vízvezetési csőfektetési munkákra 54,000 frtot szavazott meg.

Az új országgház építése a jövő évben már nagyobb erővel fog folyhatni. — Az alapozási nehéz és lassu munka után a tulajdonképeni építésre most történnek a készültek. Tegnapelőtt kőmunkákra és „idomított” kőanyagok szállítására történt meg az árlejtés. — Pályázó öt jelentkezett, hazai osztrák, olasz — Az ajánlatok mind sokféle kombinált tételre tartalmaznak s az építő bizottság szakközveinek nem kis munkát fog adni annak kiszámítására, melyik ajánlat a legelőnyösebb. Nem is hirdetik ki az eredményt december elseje előtt.

A horvát tartománygyűlés csütörtökön tartotta első ülését. — Ezen ülés az ülakulának volt szentelve. — Korelnökké Vukotinovicot jelölték ki. Ezután a legelső királyi leirat felolvasása volt napirendre tűzve. A királyi leirat, mint Zágábban hitetlen híresztelték, egész kormányprogramot foglalt magában.

Tegnapig csak a zengi, károlyvárosi és vinkovcei képviselőválasztások ellen érkeztek be ellenzéki részről kérvények. Az ellenzék, hir szerint, kumulatív tiltakozást is akar emelni az eljárás ellen, melyet a kormány és pártja a választások alatt általánosságban követett.

Változás az osztrák kabinetben. Jól értesült körökben egész határozottsággal állítják, hogy a kabinet összeállításáná győzelemreméltó változás várható. Praxak igazságügyminiszter meg a reichsrath összeülése előtt el fogja hagyni állását. Miután dr. Steinbach, udvari tanácsos, nem volt hajlandó a kabinetbe belépni, azt állítják, hogy most Giuliano igazságügy miniszteriumi osztály főnökkel folytak tárgyalások az igazságügyi tárca átvétele iránt. Egy politikai egyéniségnek a kabinetbe való meghívása Praxak b a r ó helyébe, nincsen tervbe véve.

A lengyel kiállítás. — Csütörtökön nyitottak meg Krakóban a galicziai országos kiállítást. A megnyitás misevel kezdődött, melyen Matzke címzetes püspök celebrált. Zaleski helytartó és Tarnovski tartományi marsall a templomban számukra fentartott nagy faragott trónszékeken foglaltak helyet. A hivatalos megnyitáson Szahtovszki polgármester üdvözölte a vendégeket, a kik nagy számban érkeznek a kiállításra, első sorban pedig a kiállítókat. Ezután a kiállító nevében Potocki Artur gróf mondott köszönetet a királynak s a trónörökösnek, mint a kiállítás protektorának. — Zaleski helytartó kifejezte a trónörökös sajnálatát, hogy nem jelenhetett meg a kiállításon. Háromszoros „hoch” hallatszott erre az uralkodó családra s a kiállítás megnyitnak nyilvánított. — Megemlítjük itt, hogy a kiállítás megtekintésére Szahtovszki polgármester (ugyanazon gyászvitéz, ki a Bathory-ünnepekre Krakóba rándult budapesti küldöttséget visszatértette) Budapest fővárost levélileg meghívta.

A fővárosi tanács tegnapi ülésén foglalkozott Krakó város meghívásával, hogy a krakói ipar- és földmívelési kiállítást fővárosunk képviselői meglátogassák. A tanács indítványozza a közgyűlésnek, hogy egy küldött által képviseltesse magát Krakón. Továbbá megbizta a tanács Haberhauser tanácsost, lépjen érintkezésbe a budapesti lengyel-egylettel s néhány városi képviselővel, hogy a közönséget is a krakói kiállítás megszemlélésére bírják.

Bulgáriából a bolgár hivatalos világ tegnapelőtt azon hírre vette, hogy a porta elfogadta Oroszország ismeretes javaslatait s kész beleegyezni abba, hogy Ernozt orosz tábornok küldessék rendet csinálni Bulgáriába. A hir Szófiában nagy mozgalmat keltett s a fejedelem elnöklete alatt nyomban megindultak a tanácskozáások a további teendők megállapítása iránt. A bolgárok tehát, a legújabb táviratok szerint azt hiszik, hogy az orosz török megegyezés létrejött, s hogy a porta Oroszország által végre is elcsábította magát

arra, hogy kilépjen eddigi passzivitásából. Noha a szófiái jelentés igen határozottan hangzik, mégis komoly kételyekkel kell azt fogadnunk. Lehetetlennek látszik, hogy a szultán olyan hirtelen szakított volna azzal a politikával, mely eddig reá nézve igen előnyösnek bizonyult, s hogy bele menne olyan akcióba melynek végül nem Bulgária, hanem Törökország adja meg az árát. Igen természetes hogy az efféle szenzációs hírek a bolgár kormányalakítási munkálatok sikerét folyton nehezítik. De a legújabb hírek szerint Sztabulov mégis megalakította a miniszterumot, még pedig igen kiváló férfiakból.

A francia próbamozgósítás. Páris, szept. 1. A próbamozgósítás a tartalékosoknak ezredeikhez való bevonulásával tegnap tényleg kezdetét vette. — A mozgósítás mai második napja a tartalékosok besorozásának és egyenruhával való ellátásának van szentelve. Az elindulás, valamint a megérkezés a legjobb rendben, minden fontosabb esemény nélkül ment végbe. A lovak és kocsik beszerzésére alakult bizottság szintén megkezdte működését.

Külföldi hírek. A csillagászok kieli kongresszusa a legközelebbi gyűlés helyül, 1889 re. Brüsszel városát választotta. — Dom Pedro braziliai császár feloláz a hir, hogy le akar mondani trónjáról. — A francia-orosz folyóirat a „Revue de Paris et de Pétersbourg,” csakugyan megindul s Arsane Houssaye lesz a szerkesztő, Armand Sylvestre a főmunkatárs. — Humbert olasz király fölajánlotta a beteg német trónörökösnek casertai kastélyát lakóhelyül. — Hölder württembergi belügyminiszter és Mueller köingsbergi hírneves egyetemi tanár elhunytak. — A z i r o s z á g i n a g y b i r t o k o s o k egyelet alakítanak érdekeik védelmére a bérlők mozgalmai ellen. — Battemberg Sándor herceg hir szerint, újra belép a német hadseregbe. — Holub Emil és neje kiserői közül Fekete és Teub szüjten szerencsésen hozták vissza a kábel; bármu udavestek. — A szerb kormány felszólította a portát, hogy a vranja-szaloniak vasut meggyitása iránt intézkedjék. — Romániában a jövőre besorozzák a seregbe az olyan ifjakat is, kik eddig osztrák-magyar vagy német védnökség alatt álltak. — Münchenből írják, hogy a szerencsétlen veget ért Lajos király adósságai dolgát már körülbelül rendezték s öt év alatt ki fogják fizetni a civilistából, mert a mostani örült Ottó királynak természetesen igen kevés van szüksége. — A car és Vilmos császár, ha ugyan létrejön találkozásuk, Stettinben fognak találkozni. — A szofiai szabók disz-egyenruhát ajándékoztak Ferdinánd fejedelemnek, gyöngéd figyelemzetésül, hogy ruhát nem szükséges külföldről varratnia. — A párisi hóbortok legújabbika az, hogy budhista vallásfelekvő alakult; az alapító egy Dramard nevű boulevard-taposó s már talált annyi követőt, hogy közelebb nagy bankettel ülték meg a „hitközség” megalakulását. — Az ostendei halászkok még folytatják az angol verseny elleni harcot s szerdán egy angol hajót olyan közáporral ostromoltak, hogy a hajó kénytelen volt a sik tergerre menekülni.

Petroleum részvény-társaság.

Nagyon izgalmas lefolyása volt tegnap az első magyar körösmezei petroleum-részvény társaság közgyűlése, mely társaság a telen városokban tartá alakuló közgyűlést. Stavenov-Jaksics lovagnak szemére lobbantották, hogy több visszasság fordult elő a kezelésben; nevezetesen a könyvek rendetlen vezetéséért támadták meg. Minthogy Stavenov lovag oly szenvedélyes hangon védte magát, mely nem volt alkalmas a fölízott kedélyek lecsillapítására, kinos jelenetek fejlődtek ki. Az ülés lefolyásáról a következőket írják:

Az első magyar körösmezei petroleum részvénytársaság Budapestén tegnap délelőtt tartotta rendkívüli közgyűlést. — Minthogy Möriz Pál elnök nem jelent meg, a közgyűlés egyhangulag Ujalussy Miklós főispánt választotta meg az ülés vezetőjéül. Az elnök kifejté, hogy 17 részvényes jelent meg, 101 szavazat képviselőletében az ülést határozatra képesnek jelenti ki. Ekkor azonban viharos vita támadt a fölött, hogy a részvényesek meghívói nem állították ki szabályszerűleg, a mennyiben ahogyan egynemely lényeges tudnivalók kihagyták.

A vita csakhamar más t érre csapott át. H o i t s y, az igazgató tanács egyik tagja fölemli, hogy Stavenov Herman lovag, igazgató-sági elnök intézkedései folytán a részvénytársaság már huzamosabb idő óta nem tarthat sem igazgatótanács, sem végrehajtó bizottsági üléseket; körleveleket küldözgetett szét, hogy

az igazgatótanács nem határozat képes s már több egy hónapjánál, hogy saját szakállára dolgozik, részvényeket ad-vesz s a könyveket rendetlenül vezeti. Az egyesület titkára, Lukács Lajos erre kijelenti, hogy állásáról kész azonnal lemondani s a termet rögtön elhagyni, ha reá a legcsekélyebb mulasztás is hármlik. Stavenov Herman n kijelenti, hogy annak előtte épen nem volt szokásban üzleti könyveket is vezetni s hogy most van, az az ő érdeme. Részt vett a vitában Heley János, Deesy Ferenc, Szalay Ignác, Kricsfalussy Vilmos, Liptay Károly.

A kérdés a körül forgott, szavazhat-e az olyan részvényes, a ki ámbátor a részvényes jogos birtokában van, a szabályellenesen vezetett törzskönyvben kitüntetve nincs. Elnök ily értelemben teszi fel a kérdést. Nemmel szavazott 81 — igennel 25 szavazó. A szavazás megtörténte után az elnök főispán indítványozza, hogy bizottság választassék, az alapszabályok módosítására, hogy jövődöre hasonló visszaélésekre eleje vették. G. R. D é g e n f e l d J ó z s e f elének tartaná a bányakapitányságnal vezetett törzskönyvet, annak megbírálására, hogy ki bir szavazati joggal. A közgyűlés mindkét indítványt magáé vá tette.

Következett az igazgatóság jelentésének fölolvása, a mely lényegében a következő: Petroleumkutakat ásattak, majd ezt abbahagyva, furásokat eszközöltek. E közben kifogyott a pénz. A gépek, a melyeket megrendeltek, mind hibásak voltak; pörük támadt a gépgyárossal. — A társaság működését ál Stavenov lovag eljárása bántotta meg a ki azt erőszakolta, hogy a testvérei megsemmisítették s 3000 frttal befizetett részvényei helyett neki egy teljes befizetett értékű részvényt állítsanak ki. Mivel pedig ez ellenkezik az alapszabályokkal, ez elutasított. Ez időtől fogva a végrehajtó bizottság tagjai folytonos támadásnak volt kitéve Stavenov részéről. Leggyárbabban azzal a kifogással él, hogy a végrehajtó bizottság határozata nem képe s mint hogy később ki is tűnik, hogy némely lényeges határozathozatalnálve együtt csak 3-an voltak jelen. Föl van ellene hozva az, hogy akadályt gördített a Magyar általános hitelbankkal folytatott tárgyalások elé, szemere vetvén az igazgatóságnak, hogy a vállalatot kezére akarják jászani. Orást jelentett be a társaság pénzét kezelő Országos központi takarékpénztárnál az ellen, hogy a társaság bárminemű pénzei folyóvá tétessenek. — Ellenük iratot szerkesztett, a melyet a részvényeseknek megküldött, a melynek főcélja volt az igazgatóság tagjait diszkreditálni. Végül megjegyzik, hogy nem is lehet részvényes a mennyiben 58,000 frt erejéig ellene foglalás van elrendelve s részvényeit részben eladta, részben másokra iratta át, minélfogva igazgatói állást nem viselhet s az esetben, ha a közgyűlés a nevezett lovagot állásában meghagyná, tisztésgükről leváznának.

Fölolvastatt ezután Möriz Pál az iránt való előterjesztése, hogy a fölmerült differenciák elháríthatók lesznek, ha a társaság a Hitelbankkal lép szövetségre, megjegyezvén, hogy ez csak úgy lehetséges, ha Stavenov lovag lemond.

Az elnök ekkor berekesztette az ülést (már akkor d. u. 2 óra volt) s d. u. 5 óráig folytatták, a mérleget olvastatván föl. Az elnök erre fölteszi a kérdést, hogy a fölmentvény az igazgatóság és igazgató tanács részére megadassék-e. Hosszas vita után a fölmentvényt s z ó t ő b b s é g g e l m e g a d t á k E határozat ellen többen jegyzőkönyvileg fejezték ki tiltakozásukat. Fölolvási kezdtek ezután Stavenov lovagnak Möriz Pál és az igazgatóság jelentésére tett czafoló észrevételeit, a melyekben a vádpontokat tételenként tagadásba veszi. Midőn választásban személyeskedéseket engedett meg magának, a közgyűlés tagjai közül többen nagy zaj közepette követelték az észrevételek fölolvásának megszüntetését, miközben mindkét részlől nem a legudvariasabb kitételek voltak hallhatók. A fölolvást egy időre abban hagyták, de később ismét folytatták. A közgyűlés ezután napirendre tért. Szavazat többséggel, a két Stavenov testvér mellőzésével, az igazgatóságba s végrehajtó bizottságba beválasztották Kricsfalussy Vilmost és H o r v á t h Ferenct; bányameghatalmazottnak Möriz Pál mellé (a kit az elnökség tisztének viselésére utolag fölkerék) Hoitsy Pált, valamint Hetey helyébe, a ki lemondott, az igazgatói tisztségre Kricsfalussy Vilmost.

Végül az elnök határozatilag kimondja a következőket: Az igazgatóság nem csak az Általános Hitelbankkal, hanem más pénzemberekkel is tegye magát érintkezésbe. — Továbbá: — igyekezék Stavenov Hermannal az egészéget megkötni. Az igazgatótanács fölajósztatik, hogy a rendelkezése

Pál vezetésével, Pelikán Ig-
vyszár Károly,
Viszt János,
Liska László és
A küldöttség
zesítse a jótés-
vegye védel-
igen szívesen
munkásokkal
is iparos fia-
mban, figyel-
zelmekre, me-
A jótékony
memes törek-
ó. Mama (a
urat, hogy
Hiszen olyan
nk is van be-
Hát nem vet-
ndosan néz-
a, mindegyik
egmarad va
gás — Nos
először ment
a vallott? —
Semmit.
am egy kő-
a! A mikor
hogy: A Kucz-
s ember-
osában aug-
tt ki, mely
meléképület-
hamvasztott,
követelt. Az
s községekben
ados ember
ente a tá-
ebben fá-
lása s maga
sak megsze-
romok alól
biztosítva A
lya tövében
gyazatlansága
nál járt
kai földbir-
gy hét alatt
nyeket kész-
ült és egyik
ma is gyógy-
gy érte 20
gyik barát-
egész kar-
vosa. Dr.
sebeszműtő
örökben elő-
Debreczenbe
szülővárosá-
a fiatal or-
és a buda-
ves Kovács
a közök-
veze, s itt
számára le-
ybeli orvosi
társadalom
sonlón ur-
tásra elfo-
pot járó if-
felfügge-
ással szol-
vonva! —
Mi az, én
gondolha-
rthetetlen
Anyám
a multkor,
erre hir-
estélyünk,
; és mi-
porodott s
oly ritkán
dig nagy
kaptott e
? —
m, de ki
báró ur-
távol, ott
szére ké-
on vidék-
nagyságos
bezárt
mekkel,
s amint
k mint a
s album,
és toil-
tra fel-
Lizinek
itt segit-
en öreg
kisérti;
a csinos
a nagy-
a másik
al, ezen
ai. — A
ni meg-
sátatják.
bőbbé a
valamit,
el fog

gálhat szívességből szerkesztőségünk a déli
órákban.
* K o s z t o s o k vállaltatnak el legalább
30 forint havi díjért, lakásra, teljes ellátásra
egy gimnáziumi tanár által. Az illetők lehet-
nek bármely helybeli tanintézet növendékei.
Bővebbet a szerkesztőségben tudhatni meg.
* E g y z e n e d e i 100 frtos alapítvány
kiadó Forgács Károly ékszerésznel, helyben.
* S z e r e n c s é t l e n s é g. Ma dél-
ben az uszodában szerencsétlenség történt. Az
ott folyó kőműves munkánál ugyanis több gyere-
k van alkalmazva s a gyerekek ebéd alatt
fürödni mentek s egyikök, Lukácsné nevű
asszony 14 éves fia, mielőtt segélyre mehet-
tek volna, a vízbe fullt.
* T a n o n c z - i s k o l a. — Az alsófoku
kereskedelmi iskola (tanonciskola) mindhárom
évfolyamára a beiratások f. hó 4-én azaz hol-
nap vasárnap fognak megtartatni. Felhívatnak
enelőlgyva a kereskedő főnök urak, hogy
tanonczaikat holnap d. e. 10—12 óra közt
az iskolai helyiségbe (kereskedelmi akadémiá) beir-
atás végett felküldjék. Az igazgatóság
* D a l c s a r n o k. Vilmos Lajos
sőrcsarnokában, ma szombat Schatts Amália
k. a. chansonette énekesnő lép fel először, hol-
nap vasárnap Hildegarde Jeanette — bécsi
dalénekesnő vendégszerepel s hetfőn leend az
utolsó előadás.
* D r. K e n t z l e r J a k a b, a váro-
sunkban ősmert jeles orvos, megérkezett nyári
állomásról, Gleichenbergből. Mai lapunkban
közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink becses
figyelmét.
* N e v e l ő u l ajánljuk egy kereske-
delmi akadémián növendék. Címe meg tudható
lapunk szerkesztőségében.
* W e r t h e i m s z e k r é n y bármely
perczen eladó. — Bővebbet a szerkesztő-
ségben.
* I d ő j á r á s.
Európában: A nagy légnyomás (765—
768) ma is a kontinens keleti, a depresszió
(756—758) annak északnyugati részében van.
Közép-Európában az idő csendes, meleg
többnyire száraz.
Hazánkban: Délkeleties részben nyugoti
és északias gyenge szelek mellett, a meleg
délnyugaton még nagyobb lett, a légnyomás
általában keveset változott. Az idő többnyire
derült, csendes meleg. — A mult hó 25-ikén
előrejelzett idő, derülő jellegével végehez
közeledik s változó jellegű öltve, jövőre helyi
esőkkel, kissé hűvösebb lesz.
Kilátás a jövő időre.
Hazánkban: Északnyugaton itt-ott esővel
változó, délkeleten még derült idő várható.
— A helyi vasut megálló helyein
— a helyi vasut részvény-társasággal kötött
szerződés értelmében — Zichermann Herman
tudakozó intézet tulajdonos igen csinos ülő-
padokat állított fel, melyek szintén hirdete-
sekkel vannak ellátva. Napról-napra hala-
dunk tehát a nagyvárosiasodás felé.
* T a l á l t á r g y a k. A kereskedő
ház előtt a péterfia utca végén) egy megye-
szin napernyő találtatott. Tulajdonosa kellő
igazolással az I. ker. rendőrkapitányságnál
átveheti. Szept. 1-én az u. n. m. t. u. n. t. u. n.
összeköve két pár fehér-ruha találtatott. Tu-
lajdonosa a mező-rendőrségi kapitányságnál
átveheti.
— **Alföldi Károly** jeles táncztanítónk
haza érkezvén vidéki körutjáról tanóráit a la-
puk hirdetésű rovatában olvasható helyen és
időben megkezdte. Ajánljuk közönségük e régi
ösmerősét a szülők és ifjuság figyelmébe.
— **Hazánk s a külföld.**
— A föltámadt Eperjes. A
ki Eperjest a nyári hónapok alatt nem látta,
hanem igyekezett a távolban keresni mene-

deket az épülő város portengere előtt, az kel-
lemes meglepetésben részesül a felvidék ez
egyik legnevezetesebb városának vizionáltságá-
kor. A föltámadt város főtereivel impozans
látványt nyújtott, most már felépült és telje-
sen rendezett új házaival diszeleg. A föltá-
madt különösen előtűnik az ágostaiak teljesen
renovált temploma mely csinos tornyával s
izléssel díszített homlokzatával a város főte-
rénél diszeleg. Ugyanígy az ósregi kolle-
gium, mely a rövid negyedév alatt teljesen
elkészült ujonnan épült második emeletével s
abban mind a négy tanintézetek, u. m. a jogi
és a teológiai akadémiák, a gimnázium-
nak és tanítóképzőnek ünnepélyes megnyitása
szeptember 4-én fog végbemenni. A föltámadt
különösen feltűnik a vallás- és tanulmányi
alapnak adományozott nagy Szent András-
palota, valamint az izlések egyszerűséggel
díszített takarékpénztári épület. A városba,
melynek második emeleti felépítésével a mun-
ka serényen folyik, szintén emelni fogja a vá-
ros főterének díszét, nemkülönben az ezzel
szemben levő s most már csaknem egészen
kész törvényszéki épület is. Szép lesz a me-
gyeház épülete, melynek baltárya új máso-
dik emeletet kapott. Eléneken folyik a munka
a városi táncsteremben is, melynek emeleti he-
lyiségei még ez év őszén átadatnak ismét a
 kaszinó számára. A Szechenyi-kör" estélyei
előreláthatólag, míg a nagy terem elkészül a
megyeház nagytermében fognak megtartatni
A kir. kath. gimnázium épületén, valamint az
impozans zárdapülete az utolsó tatarozáso-
kat eszközlik. Az előbbi tanintézetben a tan-
év szeptember 12-én kezdődik. A város tehát
jelentékenyen díszesebb lett.
— M e g s ü t ö t t e a z u r á t. Saler-
usból írják, hogy Montanó közeleiben egy as-
szony éjjel meggyilkolta férjét hűtlensége
miatt és a holttestet a disznók elé dobta. —
Mielőtt ezt tette volna, maga számára meg-
sütött egy darabot férje husából. Az asszonyt
épen akkor fogták el, mikor az undok la-
koma maradványait igyekezett eltakarítani.
— R e j t é l y e s ö n g y i l k o s s á g.
Ring József felegházai születésű 20 éves or-
vos-növendék, Ring Sándor felegházai vago-
nos ügyvéd és földbirtokos fia, tegnap reggel
Budapesten szíven lőtte magát. A fiatal ember
öngyilkosságának okát nem is gyanítják.
Közgazdaság.
— **Sertésvásár.** A kőbányai sertés-
resk-csarnok távirata. — Szeptember 1. Az
ü z l e t v á l t o z a t l a n — Magyar
urasági öreg nehéz 43.—44.— frtig magy. uraság
fiatal nehéz 45.—46.— frtig, magy. uraság
fiatal közép 45.—46.— frtig, magy. uras.
fiatal könnyű 45.50—46.50 frtig, magyar sze-
dedt nehéz 43.—44.— frtig, magyar szed-
dedt közép 45.—45.50 frtig, magy. szedett könnyű
45.50—46.50 frtig, romániai bakonyi átme-
neti nehéz —.— frtig, rom. bakonyi átme-
neti közép —.— frtig, romániai bak-
onyi átmeneti könnyű —.— frtig, rom.
átmeneti eredeti közép —.— frtig szerb
átmeneti nehéz 43.50—44.50 frtig szerb. átme-
neti közép 43.50—44.— frtig, szerb. átmeneti
könnyű 43.50—44.— frt. hízó a vasutról má-
szálva —.— frtig, hízó 1 éves elősuly-
ban —.— frtig hízó két éves elősulyban
(makkos) —.— frtig, öreg makkos sor-
tés elősulyban, 46% levonása —.— fr-
tig. Az árak hízalt sertéseknél páronként 45
kgl. 1%-os levonással métermérségekint ér-
tendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, me-
lyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek
páronként 4 forint aranyban vám fejében meg-
térítetik.
Sertésleltés szám. — Készlet aug.
30-án 100,584 db. aug. 31-én felhajatott
2288 drb, elzállított 1072 drb — maradt
készletben 101,500 drb sertés.

— A földi bolhák ellen egy
gazda a következő szert ajánlja, mint olyat,
melyet birtokában alkalmazott. A gázgyárból
hozattam egy kis sörös hordóval jó sűrű ká-
rányt de a melyet még kevével jól lehet kenni
s ezzel bekentem az apró, 30 cm. magas és
15 cm. átmérőjű cukorsüvegek alakjára vas-
tag papírból készített bolhafogó készülékek
belsejét melyekkel felfegyverkezve, néhány
gyermekemmel állítottam a munkába, a kiknek
munkájuk annyiból állott, hogy a bolhák által
meglepett növényt kissé megérintve, — a
cukor-süveg alakú bolhafogót fölébe tartották
minek az eredménye az volt, hogy e készüle-
kek belseje csakhamar tele volt ragadva e ro-
varok által amit egy görbe kessel le vakarva
s elégetve a munka tovább folyt Naponta 5—
6-szor kell ugyanazon helyet e készülékkel
bejárni, mire legalkalmasabbak a hűvös reggeli
és esteli órák.

Felelős szerkesztő **Gáspár Imre**
Kiadó **Kutasi Imre**

Táncztanítási jelentés.

Alólirott tisztelettel jelentem, hogy
az ideai táncztanítási tanfo-
lyamot
szeptember hó 5-én
megkezdem és igyekeznék fogok a ben-
nem helyezett bizalomnak tölem telhe-
tőleg megfelelni.
Előjegyzések eszközölhetők: For-
gács K. ur föltámadt ékszerkereskedésé-
ben, esetleg lakáson: Teleky-utca,
2135. sz. a.
A n. é. közönség kegyes pártfogását
kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Bleyer József,
tánczmester.

**Ermelléki borok
árjegyzéke**

Pap László üzletéből, czepléd ut-
ca, az új templom közelében

1884. évi asztali bor, 1 liter	16 kr.
10 liter vételnél	15 "
20—40 liternél	14 "
Hektoliterenkint (100 lit.)	13 frt
1885. évi ó bor, 1 liter	28 kr.
10 liter vételnél	26 "
20—40 liternél	24 "
Hectoliterenkint (100 liter)	20 frt.

A fenti jutányos árakat a t.
közönség figyelmébe ajánlván, kérem üz-
letemet minél számosabb személyes meg-
jelenés és megrendelés által szerencsél-
tetni, annak biztosítása mellett, hogy
nálam csakis tiszta és jó minőségű er-
melléki borok állanak a t. közönség
rendelkezésére.

Tisztelettel
Pap László.

Táncztanítás.

Vas szerencsém a n. é. közönség bec-
s tudomására juttatni, hogy

táncztanítási óráimat

a hely. hitv. egyház leánynevelő intézetében
és több magán házaknál, folyó évi szeptemb-
r hó 12-én megkezdem. Továbbá: oly növendé-
kek részére, kik sem a fentnevezett intézet-
ben, sem magán házaknál tanulni nem óhaj-
tanak, egy igen tiszteletes helyen e czé-
lalkalmass termet béreltem. Midőn erről a n.
é. közönséget értesítem, iparkodni fogok az
előző évekről ismert nagybecsű bizalmát és
kegyes pártfogását ez alkalommal is kiérde-
meini.

teljes tisztelettel
Alföldi Károly,
tánczmester.

Beiratások elfogadtatnak az intézet igaz-
gatósága által, továbbá ifj. Csáthy Károly
ur könyvkereskedésében és lakáson: kő-
szappanos-utca 409. sz. a.

Világhírű oszt. m. papir-kárpit gyár.

Lucius C. H. és Társa

ezelőtt Aldási
Budapestről
Andrási-ut 12 szám.

helyben a „Korona“ nagy termék disziti.
Ez alkalommal ajánlja magát a n. é.
közönségnek bármint diszes

kárpit-munkákra

annál is inkább, mivel jelenleg nevezett
céznek b.pesti munkásai helyben vannak,
s így az esetleg átadandó munkálatoknál
a tapeta gyári áron számíttatik s a mun-
kásoknál, a vasuti terhes költségek meg-
kiméltése mellett mindenki

könnyen s olcsón

a legszebben tapetirozott termék, lakó-
szobák, bolthelyiségek stb.-hez hozzá-
juthat.
Gazdag mintagyűjteménnyel szol-
gál a czég rövid ideig itt tartózkodó meg-
bizottja

Ormos Dezső

a „Korona“ ban.

Pályázat.

A debreczeni ev. ref. egyház ügyvé-
di hivatala lemondás folytán megüresed-
vén, a presbyteri közgyűlés ezen hivatalt
pályázat útján óhajta betölteni. Felkérem
ennélfogva azokat az igen tisztelt ügyvéd
urakat, kik pályázni óhajtanak, hogy tel-
szerelt pályázati kérvényeiket f. évi szept-
ember 17-én déli 12 óráig hozzám anyi-
val inkább adják be, mert később érkezen-
dő kérvények figyelembe vétetni nem
fognak.

Debreczen, 1887. szept. 3.
Szücs István
egyh. főgondnok.

rémülni! Mindent akarok hallani Tini, kérte őt
Leóna, s nem kevésse remegett már azok mi-
att is, miket eddig elé tőle hallott. Hogy le-
het az oly gyermeknek tarjék-e még őt sa-
ját szülei, hogy előtte titkolóznak? Rég őt
látja ő, hogy vihar lebeg szülei színelét nyu-
galma felett, de az ifju kor ábrándjai, és na-
ponkinti szórakozásai nem engedték a valóra
felébredhetni. Voltak sajátságos események a
háznál, mit meglátni sem szeretett, s melyek-
nek tudalma sérté tiszta gondolkodás-módját;
de mivel atyja tanítá rá: hogy a gyermeknek
nem szabad szüleinek gyengeségeit észlelni,
nem vágyott, nem is akart az okok okozatában
kutatni.
— Am hallja meg inkább én tölem nagy-
sád, monda a nő cseléd, mint valami kímélet-
len emberektől. Én hű cseléde voltam a csa-
ládnak, fáj hogy nem tartanak meg tovább,
de a báró ur megizente, hogy Lizin kívül a
kit elvisznek, v i s s z a k e r g e t i ! Valaha
tán még ismét láthatom nagysádat . . .
— Ne sirj jó Tini, hidd el, hogy ha le-
het, te még vissza fogadtatol házunkhoz. Most
beszélj!
— A városban mindenütt beszélnek, hogy
a nagyságos asszony tömerdek adósságban állt
jót báró Deregiért, sógoráért, ki nem rég
Észak-Amerikába ki szökött volna, s a nagy-
ságos asszony asszony birtokait e jótállás miatt
lefoglalták. Ezenkívül a nagyságos asszony
nagy adósságot csinált 6 év lefolyása óta és
az ügyvéd által a birtok egy részét elzálogo-
sították, s abból fizettek ki mindent. Most a
nagyságos asszonynak nincs fekvő birtoka s
kénytelen a báró ur elhanyagolt kis falusi bir-
tokára vonulni, mire csak nehezen határozta el
magát, kiakart utazni németországi rokonához,

de a báró ur Leona urhölgyet nem engedte
volna kivinni, s a nagyságos asszony, mivel
hiszi hogy falun szomorú napjai lesznek, csak-
nem vigasztalhatlan.
Ez mind csak mese, sáppadt n s meg-
döbbenést titkolva felelte Leona. Egyszerűen
falura megyünk, s ime mit tudnak kóholni egy
ilyen családról? Nem látad az estélyi pazar-
fé yét, s anyám derültését? !
— Legyen úgy mint nagysád véli, felele-
csüggedve a leány; de az emberek csupán és
egyedül erről beszélnek most boltokban, kávé-
házakban s az utcákon.
E perczen lépett be Lizi és komoran
tekintve Tinire, monda:
— Te valamit fecsegtél nagyságának; mi
közöd neked uraságunk dolgaihoz? — Jobb
lesz, ha még bucsuzni a nagyságos asszonyhoz,
egy negyed mulva kívül leszünk a kapun.
Tini erősen zokogva borult Leona kezére,
ki egy értékes gyűrűt vont annak ujjára; és
Lizi figyelmeztetésére, hogy a kocsik elálltak,
felkábultan hagyta uti köpenyét s kalapját
magára rakni
A mint szobájából kilépett, egy kedves
arczu, öszes uri embert látott maga előtt, ki
neki karját nyujta s vezette
— A nagyságos asszony már lent vár a
kocsiban; Lizi siessen, indulunk!
Az istenért, rebegte Leona, én mit se
tudok, mit sem értek ez egész eseményből!
— Annál jobb édes nagysád! Egy leve-
lem van a kedves atyjától, a kocsiban átadan-
dom; az uton én leszek oly szerencsés, ki
önt mindenképp felvilágosítandom, mint ked-
ves atyja megbagyta nekem! Bátorság édes
nagysád!
(Folyt köv.)

Van szerencsénk a n. közönség tudomására hozni, hogy
a helybeli piaczen főtér 2137. sz. alatt Dr. Ujfalussy J. ur házában
PAPP TESTVÉREK
czég alatt férfi szabó üzletet nyitottunk
Hazánk és a külföld nagyobb városaiban szerzett tapasztalataink, valamint a helybeli viszonyok teljes ismerettsége, amennyiben
Papp Rokus, Szedlák József és Papp Dónáth Weiss Sándor urnál több
éveket, mint szabások működtünk, azon reményre jogosítanak, hogy
vállalatunkat a n. érdemű közönség támogatni fogja, fő törekvésünk le-
end a **legjutányosabb árban** pontos és lekiismeretes
kiszolgálás által a n. érdemű közönség pártfogását kiérdemelni.
A midőn még megemlítjük, hogy raktárunk a kor igényeinek
megfelelően a legfinomabb angol, francia, brünni és honi gyártmányu
szövetekből dusan van berendezve, felkérjük a n. érdemű közönséget,
hogy megbízásaikkal hozzánk fordulni sziveskedjenek.
Kész szolgáló
Papp Testvérek,
férfi-szabók.
Debreczen. főtér, 2137. sz. a. Dr. Ujfalussy-ház.

Hatvanutca-baromvásártéri közuti helyi vasut.

MEGHIVÁS

a debreczeni nagyhatvanutca baromvásártéri közuti helyi vasut részvénytársaság által

1887. évi szept. 11-én d. e. 10 órakor

a városház nagytanácstermében tartandó

alakuló közgyűlésre.

Kelt Debreczenben, 1887. aug. 28-án.

Kovács József,

ideigl. jegyző.

Lengyel Imre,

ideigl. elnök.

Os. kir. szabadalmazott higiéniai kérvénye a száj és fogak ápolására
Dr. Faber C. M. orvostudorától,
a mexikói császár udvari orvosa, a becsület-egyeleven lovagja.

Eucalyptus-száj-eszencia

(jutalmazva 1878-ban, Párisban)
kitűnően hat a ragályok ellen, véder a diphteritis ellen, nélkülözhetetlen mindennemű nyakfájdalomnál, a száj és gyomor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermekeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlatos. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy palack ára 1 frt 20 kr. o. é.

Különleges szájszappan: „Puritas.”

Az egyetlen, mely az 1862-iki londoni kiállításon éremmel tüntettetett ki, mivel a legalkalmassabb eszköz a fogak jó karban való tartására nézve. Egy doboz ára 1 frt o. é.

Garantizott Puritas-fogkefék
préselt bakkfából és vegyileg megedzett szőrből 1 dbb. ára 50 kr.

Kaphatók: Debreczenben Göltl Nándor gyógyszerárban, Miskolcon Dr. Szabó F., Dr. Szabó C. gyógyszerésznél, Egerben Gollner Lőrincz gyógyszerésznél, Szécsényben Pokorny P. gyógyszerésznél, Miskolcon Mahr Károly dísz-műkereskedésében.

Főraktár: Bécs, I. Bauernmarkt 3.

HIRDETÉS.

A H.-Nádudvari kántor korcsma f. év szeptember hó 29-étől egy évre kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható.

ARON MANÓ és TÁRSANÁL.
Széchenyi-utca 1811.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, miszerint Széchenyi-utca 1762. sz. alatt

női szabászati tanfolyamot nyitok.

Kötelezem magamat minden tanítványt 1 hó alatt kitűnően megtanítani szabni, s a tanítási idő alatt minden tanítvány varhat nálam egy újabb divatruhát.

Alapos tanítási képességemet

Budapesten töltött több évi működésemről szóló kitűnő bizonyítványaim igazolják.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva,
vagyok kiváló tisztelettel

Hercz Józsefné

Dr. KENZSLER JÓZSEF

gyermek és torok bántalmakban, valamint mindennemű belbajokban

rendel:

delelőtt 8.-9.
deleután 2.-4.

Lakása a hatvani-utca 1095 sz. alatt.

Tamassy féle házban
a kereskedelmi akad. szemben.

A LEGJOBB ALKALOM!
Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk
legolcsóbbani beszerezhetésére.

Köztudomására hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN május óta fennállott czipő-üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő-árú-raktárt fő üzletembe,
piacz-utca, a városház épületébe
helyeztem át.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt idény daczára is **raktaramat csökkenthesem**, áruimat oly **olcsó áron** bocsátom a vevő közönség rendelkezésére, amínöket még **Debreczenben nem ömtertek.**

A n. é. közönség további szíves pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,
főpiacz, a városháza épületében.

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítettnek.

Az arany csizmához.

Csöndes J. F. nyilvános fi-, tan- s nevelő intézete

Sopronban.

Négy elemi, 6 gymn. osztályu állami érvényes bizonyítvánnyal. 25-ik tanév. Tannyelv magyar és a német. Árva gyermekek teljes kiképzetéséig egyezés szerint vétetnek fel.

Értesítéket készséggel ad

az igazgatóság.

Kristóf Ferencz-
féle

padozat fénymaz,

szagtalan és hamar száradó.
Igen könnyen kezelhető s bárki általa könnyen alkalmazható a padozat fényezésére. Kapható különböző színekben, valamint színe nélkül is csupán fényezésre. Minták és használati utasítások **Kristóf Ferencz** raktárában **Berlin és Prágában**, ezen padozat fénymaz feltalálójánál s egyedüli gyártójánál. Raktár Debreczenben **Ganovszky Lajos** kereskedésében.

Árverési hirdetmény.

A Rechnitz Frigyes Bódog csödtömegéhez leltározott aktív követelések, melyeknek tőkeösszege 283 frt 76 krt tesz, — a folyó évi szeptember hó 7-én szerdán deleután 4 órakor a királyi törvényszök árverési termében elárvereztetni fognak.

A csödtömeg az eladandó követeléseknek sem valódiságért, sem behajthatóságért, sem általában semmiféle felelősséget nem vállal.

A követelések jegyzéke alólirott tömeggondnoknál naponként delelőtt 9 óratól 12-ig és deleután 3-tól 6-ig megtekinthető.

A fent kitett árverésre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.
Debreczen, 1887. aug. 30.

Des Combes Henrik,

tömeggondnok,
nagy-csapó-utca 321 sz. a.

A legjobb minőségü
fedél cserép és mindenféle faltéglák a legolcsóbb árban kaphatók **Tóth Béla** építész-nél, széchenyi utca 1774. szám alatt.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvéallal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.